

**Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 26. oktoobri 2017. a määruse nr 54 „Eesti raadiosagedusplaan“
muutmise määruse eelnõu kooskõlastustabel**

Nr	Märkuse või ettepaneku sisu	Arvestatud/mittearvestatud
Kaitseministeeriumi 13.08.2025 kiri nr 5-8/25/48-3		
1.	Kaitseministeerium pooldab määruse nr 54 „Eesti raadiosagedusplaan“ eelnõu kooskõlastamist alljärgnevate märkustega: 1. Seletuskirja teise osa punktis 3 on välja toodud riigikaitse otstarbel eraldatud raadiosagedusalad. Seletuskirjas kajastatud sagedusvahemik 40,4–47 MHz on rakendatud ERSP lisas 1 (lk. 176) liikuva ja paikse side Kaitseväe kasutusega. Liikuva ja paikse side sagedusvahemiku algused on erinevad, millest tulenevalt oleks vaja täpsustada, kas vahemiku alguseks on mõeldud sagedust 40,04 MHz (lk.176, 177, 178 ja lk 179).	Ettepanek võetud teadmiseks. Selgitame, et seletuskirja punktis 3 on märgitud, et kõnesoleva määruse muutmise eelnõuga eraldatakse Kaitseväele raadiosagedusala 40,4–47 MHz primaarse paikse side tarbeks. Liikuva side raadiosagedusala kõnesoleva määruse muutmise eelnõuga ei muudeta, see on sätestatud juba kehtivas Eesti raadiosagedusplaanis (40,04–47 MHz).
2.	2. Seletuskirja teise osa punktis 19 märgitakse, et eelnõu Lisas 1 (lk 268) muudetakse amatöör-raadioside ja amatöör-satelliitside raadiosagedusalade piirsagedusi raadiosagedusalades 1240-1300 MHz ja 1260-1270 MHz. Kehtiva ERSP Lisa 1 järgi amatöör-satelliitside on sagedusvahemikus 1240–1300 MHz ja amatöör-raadioside on 1260–1270 MHz. Siinkohal palume selgitada, milles seisneb piirsageduste muutus.	Ettepanek võetud teadmiseks. Selgitame, et kõnesoleva määruse muutmise eelnõuga korrastatakse ja viiakse selle sagedusala kasutus vastavusse rahvusvahelise kasutusega. Kehtivas Eesti raadiosagedusplaanis on 1240–1300 MHz eraldatud amatöör-satelliitside tarbeks ja 1260–1279 MHz amatöör-raadiosidele. Eelnõus on kavas eraldada 1240–1300 MHz amatöör-raadiosidele ja 1260–1270 MHz amatöör-satelliitsidele.

Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit 14.08.2025 kiri nr 5.1-1/105-1		
3.	<p>Täname Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu (ITL) kaasamise eest ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 26. oktoobri 2017. a määruse nr 54 „Eesti raadiosagedusplaan“ muutmise eelnõu (edaspidi: eelnõu) menetlusse. Oleme eelnõud analüüsinud ja esitame seisukoha eelnõuga kavandatava muudatuse kohta, mis näeb ette sagedusala 3800–4200 MHz eraldamise privaatvõrkudele (eelnõuga asendatava määruse lisa 1 muudatus nr 8).</p> <p>ITL on seisukohal, et 3800–4200 MHz raadiosagedusalas 400 MHz eraldamine 5G NPN privaatsetele lairibavõrkudele ei ole Eestis põhjendatud ega mõistlik, seda nii nõudluse kui ka spektri tõhusa kasutamise seisukohalt.</p> <p>Põhjendame oma seisukohta järgmiselt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meile teadaolevalt puudub täna nõudlus nii suure sagedusala eraldamiseks privaatvõrkudele: <ol style="list-style-type: none"> a. Paljusid privaatvõrkudele omaseid kasutusjuhte (nt <i>slicing</i>) saab juba täna rahuldada ka olemasolevate mobiilsideoperaatorite võrkude baasil; b. Privaatvõrkude puhul on võimalik sama sagedusala korduv kasutus mitme kliendi poolt erinevates geograafilistes piirkondades, mis võimaldab sama sagedusala paralleelset kasutust ja vähendab vajadust nii laias ulatuses ehk kogu 400 MHz ulatuses privaatvõrkudele eraldamiseks; c. Eesti on väga väike riik ja ka privaatvõrkude tulevikupotentsiaal on juba riigi väiksusest tulenevalt väga piiratud; d. Privaatvõrkudele eraldatav sagedusressurss 400 MHz on mahult sama palju kui seni on Eestis peamises 5G sagedusalas kokku eraldatud mahtu kolme üleriigilise mobiiltelefonivõrgu tarbeks (3x130 MHz). Üleriigilised mobiilsidevõrgud aga teenindavad kogu Eesti elanikkonda mitte üksikuid ettevõtteid. Seega kavandatud kujul muudatusega jäetakse asjatult seisma ja blokeeritaks suur osa peamisest 5G sagedusressursist, mida oleks vaja tulevikus kasutada hoopis Eestit läbivate transpordikoridoride katmisel 5G-ga ja muudes avalikes huvides üleriigiliste sidelahenduste rajamisel. 2. Antud sagedusala eraldamine privaatvõrkudele piirab paindlikkust sagedusala tulevases kasutuses ja raskendab hilisemaid ümberkorraldusi olulisel määral. 3. Arvestades asjaolu, et elektroonilise side seaduse § 6 lõike 2 kohaselt on raadiosagedushalduse reguleerimise eesmärk tagada raadiosageduste otstarbekas, objektiivne, tulemuslik ja efektiivne kasutamine, oleks selline otsus meie hinnangul vastuolus seaduse nõuetega. <p>Tänase teadmise ja kogemuse ning teiste riikide seisukohtade põhjal oleks 400 MHz sagedusala kasutusse andmine üksnes privaatvõrkudele ebaefektiivne ja äärmiselt ebamõistlik samm.</p> <p><u>ITL-i ettepanekud:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arvestades, et 3.5GHz sagedusala koormus on selges kasvutrendis, teeme ettepaneku näha ette võimalus anda sagedusala 3800–4200 MHz mobiilsideteenuste kasutamiseks laiemalt, mitte üksnes privaatvõrkudele. Seejuures kehtestada tingimus, et mobiilsideoperaatoritel on kohustus vastava nõudmise esitamisel võimaldada seda sagedusala kasutada ka privaatvõrkude jaoks. 	<p>Ettepanekut on osaliselt arvestatud. Määruse eelnõud (sh lisa 1) ja seletuskirja on muudetud.</p> <p>Eelnõu koostajad eraldavad eelnõuga muudetava määrusega privaatvõrkude tarbeks 100 MHz sagedusalas 4100–4200 MHz.</p>

	<p>2. Juhul, kui Justiits- ja Digiministeerium soovib olla eespool teistest Euroopa riikidest ja privaatvõrkudele tingimata selles sagedusalas teatud konkreetne osa eraldada, siis:</p> <p>a. Palume esmalt välja selgitada (hinnata), kas selleks on olemas üldse tegelik nõudlus. Meile teadaolevalt ei ole seda seni isegi tehtud.</p> <p>b. Kui selgub, et reaalne vajadus on olemas, siis eraldada sagedusribast privaatvõrkudele vaid ülemine 100 MHz (4,1-4,2 GHz) osa. Hiljem saab vajadusel seda juurde anda, kui ilmneb, et tegelik vajadus ja reaalne nõudlus on suurem.</p> <p>Juhul, kui ITL-i ettepanekuid ei arvestata ja eelnõuga eraldatakse sagedusala 3800–4200 MHz privaatvõrkudele, siis palume Justiits- ja Digiministeeriumil olla valmis hilisemateks muudatusteks. Kui järgneva 2-3 aasta praktika näitab, et selle sagedusressursi tegelik kasutus privaatvõrkudes jääb madalaks, siis tuleb kasutustingimusi uuesti muuta ja kehtestada efektiivsemat sageduskasutust võimaldav jaotus, näiteks juba täna meie poolt pakutud 3x100 MHz mobiilvõrkudele ja 100 MHz privaatvõrkudele.</p> <p>Loodame, et leiate võimaluse ITL-i ettepanekuid arvestada. Oleme valmis neid ka suuliselt selgitama.</p>	
--	---	--